

ՅԱԿՈԲ ՄԻՔԱՅԵԼԻ

Թակիշն ու թափքը

Թաւետայ յեղավորութեան թաւիքը փոթեցին նոր կառավարութեան ոսերուց տակ, որդէսզի նորեկ նախարարները հագիս բալեն անոր վրայ ու իրենց գործերն ալ սահուն ընթանան: Ծողովուրդը, ինչպէս միշտ, ամէն յեղաշրջումէ Եթ, անհամբեր է իր մասնակցութեամբ կատարուածին դժունները բաղելու: Տասնամետակ մը ամբողջ եւ աւելի, համբերեց, տղաց, մխաց-մխաց, մինչեւ որ բռնկեցաւ ու բանտուած աղքիւրի ջուրին ննան, դուրս ժայթեց ու իր հոսանքին ընթացին, դադակ դաշտերը որոգելու կողին, Վախճան նաեւ աւերներ գործէ:

Վախնամ թափեց կոխկոռով ու դասուի. Վախնամ թափեց թաղիքի Վերածուի, որուն Վրայ սահուն անցում չըլլա: Երկիր մը, ուր անհառուելի առկախ եւ անլոյծ հարցեր կան, նախարարներ, որոնք դեռ հազիւ ծանօթացած իրենց գրաստնեակին ու աշխատակազմին, յանկած դահանցներու հոկայ տարափի մը տակ գտնուեցան եւ, բանի որ ամէն ինչ թաւտեայ դէս է ըլլայ, իրենք ալ անոր փափկութեամբ դատասխանեցին հայցուորներուն, խոստանալով բոլորին փափաները իրականացնել:

Վարչապեսն ու նորեկ Երիտասարդ նախարարները ստվարական մարդիկ են, ամենակարող եւ հրաշագործ չեն:

Փափաթեներ, հարցեր, կուտակուած խօսդիրներ, որոնք եք անցեալ իշխանութիւններու տարիներուն Խովհանական էին, այսօն մէկ առ մէկ բժն կու զան, որդէսաի ժողովուրդը տեսնէ, իրազեկ դառնայ, թէ ինչորէս զինի թալանած մենաշնորհեալները կամաց-կամաց կը մերկանան, հոգեկան գոհունակութիւն տաճառելով իրեն, սակայն ոչ իր գրանին, որմէ գողոցուածը վերադարձելու փափաթեները վախնամ առկատար մնան:

Միլիոններ ու միլիազներ չխացեր են «ասօնեալներու» մոգական փայտիկներուն կախարդութեամբ: Աղօրինաբար իւրացուած աստղաբաշխական գումարներու մասին կը խօսուի, գումարներ՝ որոն երկրի դիւժմէն կը հակալուն: Իսկ թէ ինչո՞ւ, մի հարցնեֆ, դեռական մարմինը գուլստէ մինչեւ վերջոյներ իրարու օղակուած երկար ժողով մըն էր, որ սկսաւ բակուիլ: Իւրաքանչիւր օղակ բակուելուն, իհաւ գարշահութիւններ դուրս կու զան, ծիսդ կոյուղիներու կափարիչները բանալու նման: Նախանիրածես է որ նեխածութիւնը ախտահանուի, գարշահութիւնը անցնի, աղամարտագործուածին մէց նորս ու մափուր տեղադրուի, իսկ այդ մէկը յաջողելու համար ժողովուրդը իիշ մը համբերութիւն դէս է ունեայ:

Նոր կառավարութեան ծնունդին Վրայ ընդամենը բառասուն օրեր անցան, ըստ մեծերու հաւասալիքներուն, վաճագաւուր բանի մը բառասնօրեակէն Եթ միայն վաճագը կը փարասի եւ բնական կեամուսինին կը սկսի՝ նորածինը միայն բառասուն օր Եթ Տունէն դուրս հանելու է. մահի դարագային, բառասուն օր սուզ բռնէլի Եթ միայն կարելի է սուզէն դուրս զալ: Այս նորընծայ կառավարութիւնն ալ կարծես թէ իր բառասնօրեակը բռլորեր է եւ հակայեղաշրջման ու խափանարարութեանց Ամանու ցուցներ է:

**Սորանանակ նախարարները արդէն
սկսած են իրենց աշխատակազմը ամբող-
ջացնել եւ գործի ծեռնարկել: Դոզ չէ թէ Ե-
րիտասարդ ու անփորձ են, ինչպես ընորհ-
մադիրներ կը բնադրատեն, ըստ իս, աենի-
լաւ որ այդպես են, կարենորդ իրենց նոր-
րումն է ու դաշրասակամութիւնը բան մը
փոխելու, երկիրը վերականգնելու եւ մար-
դուոց արժանապահել կեանի առահութեաւ:**

Նոր աշխարհում կամ այլառություն։
Նոր իրավիճակով խանդավառ մարդիկ կսած են երազներ հիւսել, անօնն նոր հիսկ կակնակալեն, որ Նիկոլ Փաշիննեանը նորության խաղարքութեան մրցանակի ռենտանու պահանջմանին։

ՔԵԿԱՍՈՒ ԱՌԱՋԱԿԵՐՈՒ...
ԱՆԻԱԲԵՐ ԵՆ, ԱՄԷՆ ԻՆՑ ՄԵԿ ԱՆԳԱՄԵԿ
ԼՎՈՂԵԾԻ ԻՐԱԿԱՆԱԳՅԵԼ ՈՒ ՉԱՓԱՋԱՆԳՈՒ-
ՔԻՆՆԵՐՈՒ ԿԵՐՊԱՄ: ՅԱՄԲԵՐԵՆ, ՍԱԿԱՅԱ
ՃԵՆՆԱԺԱՎԱ ՀԱՍԽԻՄ ՈՒ ՍՊԱՍԵՆ, ՈՐ ԱՄԷՆ
ԻՆՑ ԻՐԵՆ ՎԻԽՈՎԻՔ. ՄԵՆ ՈՎ ՄԱՍՆԱ-
ԿԻց ԴՊԱՆԱԼՈՒ ԵՆ, ԻՒՐԱՓԱՆՀՅԻՒՐՈՒ ԻՐ ՍԱհ-
ՄԱՆԻՆ ՄԵԶ, ԻՐ ԿԱՐՈՂՈՒԹԻՆՆԵՐՈՎ, ՍԱ-
ԿԱՅԱ ՈՉ ԱՊԱԿԵԴՐՈՆ ՈՒ ԱՆԴԱՏԱՍԽԱ-
ՆԱՏՈՒ:

ԵԱՀՐ ՅԱՆ

Եր 2-3 ամիս առաջ Սերժ Սարգսյանի դեկավարած ՀՀԿ-ն որպես ՀՀ նախագահի իրենց թեկնածու առաջարկեց Արմեն Սարգսյանին, ոչ ոք չէր կասկածում, որ ԱԺ-ը հենց նրան էլ անցկացնելու է: Այդ ընթացքում ՀՀԿ-ն նախաձեռնեց ու իրականացրեց Արմեն Սարգսյանի հր բնույթով ու էութամբ բարողաւազը: Նախագահի թեկնածուն դարձրաբար հանդիդումներ էր ունենալու SS, կրթամշակութային ոլորտների ներկայացուցիչների հետ, զանում ճանաչելու մեր հանրության ու իրեն էլ ճանաչելու հիմարակութային տակ:

Համիլումներից մեկը ֆիզմաթ դրույթ էր. աշակերտները Արմեն Սարգսյանին ցույց սվեցին ֆիզիկամաթեմատիկական բարձրագույն գիտելիքների գործնական կիրառումների բազմաթիվ օրինակներ՝ ռոբոտներ, գյուտեր: Նախագահի թեկնածովի հարցին, թե որտե՞ղ են դաշտավայրերը կատարում կրթությունը շարունակելի հետո նաև աշխատել, ֆիզմաթի բոլոր աշակերտները դաշտավայրենցին՝ ու Հայաստանում: Ինչո՞ւ՝ զարմանալիորեն զարմացավ **Արմեն Սարգսյանը**: Գյուտարար դաշտամանիները դաշտավայրենցին մասնաւոր պատճեն են:

Թավշյա հեղափոխությունն էր հիմնական դաստիար, որ լուսանցելսարքնական դատանիներն առանձնակի հետքրությամբ էին ցատկել Հայաստան գալ՝ սեփական աշերով տեսնելով՝ ինչ է փոխվել այստեղ, ինչորեւն է իրականացվել իշխանափոխությունը։ Պարսկահայութը նկատեց. «Լու-Անցելստուար հեղափոխությունն այնքան մեծ ոգեւորություն քերեց. Եկա Յայաստան, տեսական իմ սպասածին հակառակ՝ ամեն ինը նույնն է, բայց ճարդիկ ասում են՝ ոչ ոք, միայն Նիկոլը դիմի վարչապետ լինի։ Լավ, թող լինի, բայց հանկարծակի ննան չինի՝ ճարդը հավերջության մեջ առաջանակ է»։

ԿԵՐՊԱՐԱՆԱՀԻՆԽՎԱԾ ՆԱԽԱԳԱՒ

Հանդիպում սկիզբնակայ աշակերտներին

Դասնա Յայտանի դեկավար: Դա լաբանի չի հանգեցնի: Ես ին աղաքավահարականության հետ եմ կապելու և կարծում եմ, որ վաշարետը, նախազարդը որքան էլ լավը լինեն, 4-8 աշուղ ավելի չտեսք է երկիր դեկավարեն: Ու եթե վահ դեկավար են, դետք է առաջարկվութեանն»:

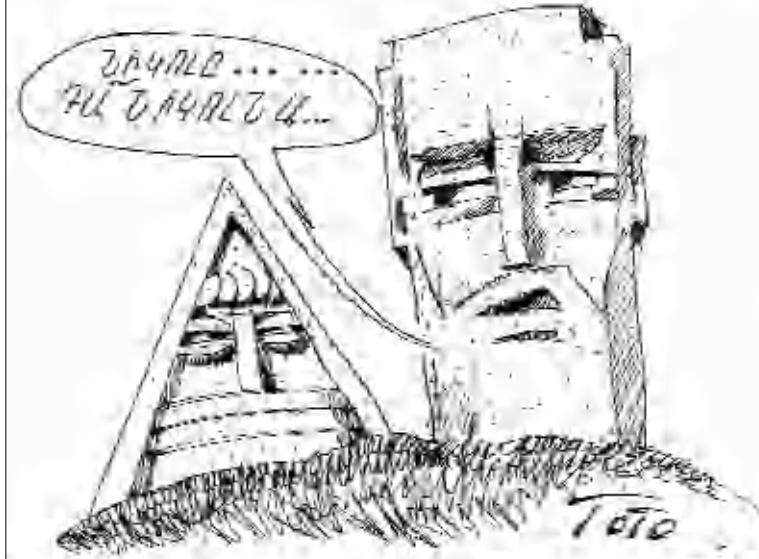
Նախագահ Արմեն Սարգսյանն առաջարկեց հանդիպումն անց կացնել հայութաբախանի ձեւաչափով՝ ազատ անկաշւանդ, անկեղծ բննարկումներու Պատաճառին էլ իրենց հոլողությունը հնչեցրին՝ Հայաստանի սոցիալ-սուստական իրավիքակը հուսադրող չէ, առաջատար չկան, Մոլուացանի գինվարական հոսության առաջնային դաշտը և առաջատար պատմական գործարակությունը Հայաստանում է Հայաստանի մարզերու կյանքը սարսափելի ծանր է, մարզական նաև նաև անուշադրության ճամփառ մեջ գագ ու նավք չունեն, ինչպես եւկիրը զարգանալու, ի՞նչ ուղիներով:

միս հետո մեր նախագահը լիովին կերպարանափոխվել էր, վախենալու վախից ձերքազաւվել: Մեր նախագահը թոքափել է ՀՀԿ-ի ու դրա առաջնորդի լուծը եւ ներկայանում է այնողիսին, ինչդիսին կա:

Սփյուռքահայ լսարանի առաջ նա նախանձեց այն ուղիները, որնցով Հայաստանը կարող է իր կյանքն ու աղաքան փոխել, զարգացման խայեր անել։ Մենք նաև ու գագ չունենք, բայց ունենք ջուր, բնական համեր, դաշտամշակութային հոււշարձաններ, բանկային կայացած համակարգ։ Եվ ամենակարեւոր՝ մենք ունենք խելացի, մտավոր, ստոծագործական մեծ ներուժ ունեցող երիսասարդություն։ Նախագահի համոզմանը՝ մեր երկրի առաջնորդացի կարեւոր նախադրյալները կան, դեմք է կազմակերպել Ժիշ կառավարման մեթոդներն ու բոլոր ոլորտների համաշափ զարգացման ուղիները։ «1990-ականներին մոլոր ու ցուրտ եր, բայց մարդիկ հոգեցնես ավելի ամուր էին, հույս ու հավատով լի, որովհետեւ համոզված էին, որ դժվարությունները ժամանակավոր են։ 2000-ականներին արտագործի տեմպերն ահազմացան, որովհետեւ բարոյահոգեբանական մթնոլորտն անկում աղրեց, մարդիկ կորցրին հույսն ու հավաքը եւ մեծ թափով հեռացան հայրենիցից։ Եթե այսօր կոռուպցիա կա, բայց մարդ տեսնում է, որ իր երկրում այդ կոռուպցիայի դեմ իսկապես դայլարում են, եթե կա արբառություն, բայց մարդ տեսնում է, որ իր երկրում այդ արբառության դեմ իրական դայլա է մղվում, եթե կա անարդարություն, բայց մարդ տեսնում է, որ այդ անարդարության դեմ իրական դայլա է մղվում, նա կիավատա իր իշխանություններին, կմնա ու կարդի իր երկրում։» - սփյուռքահայ աշակերտների հանդիման ավարտին ասաց նախագահ Արմեն Սարգսյանը։ Նա բացարեց, որ իր լիազորությունները ինչ են. ինքը գործադիր կառավարման մեջ դեռ չունի, բայց կարող է ու դարտավոր է լսել մարդկանց խնդիրները, ձեւավորել հանրային կարծիք ու այդ կարծիքը հասցնել կառավարությանը։ Դա անել կարող է։ Նախագահի աղեկվաս, բնական ու առանց դայլանականությունների սփյուն ակնհայտութեան դրական տակություն գործեց սփյուռքահայ դատանիների վրա։ Հայեթնիք վերադառնալու մոտավոր դայլաններ նա չառաջարկեց, գումավոր ակնոցներ չնվիրեց ու Հայաստանի ներկան դրախտային չներկայացրեց։ Մի բանի օրից դատանիները կմեկնեն ԱՄՆ. համենայն դեպո, նրանց ոչ ոչ չխարեց ու ոչ մի մակարդակով, բարերախտաբար, նաեւ նախագահի։

ՀՈՎԻԿ ԱՅՅԱՆ

ԹԵՇԱՄԻՒ ԵՐՊԵԱՆ ԲՈՒԼՄ Է

անվանագործյան հատուկ ջոկա-
սայինների ու լաղաքայինների
միջեւ տեղի է ունեցել ծեծկուուր,
իենց որից հետո էլ Ստեփանա-
կերում հանրահավաքներ էին
սկսվել, որտեղ դահանջում էին
ուժային կառույցների դեկա-
վարների հրաժարականները:
Դեռ Բակո Սահակյանն ընդու-
նեց բողոքի ակցիայի ճամանա-
կիցներին, հետո **Արքուն Աղա-
բեկյանը** հայտարարեց, որ
դաշտում ական երեւան անհա-
ղող դեմք է արձագանքի Ստե-
փանակերում իրադարձու-
թյուններին, ու չնայած «Ազգա-
յին անվտանգություն» կոչվող
կուսակցության նախագահի
Գառնիկ Խազովյանը ասաց,
որ այն, ինչը տեղի է ունենալուն
Արցախում, Արցախի գործն է ու
երեւանը իրավունք չունի Ծի-
ջաններ, բայց նախ **Լեւոն Տե-
Պետրոսյանը** հայտարարեց, թե

«այն, ինչը տեղի է ունեցել Հայաստանում, չի կարդ տեղի ունենալ Ղարաբաղում», աղա ՀՀ վարչապետ Փաշինյանի արտադրությունների գծում խորհրդական **Արտեն Խառապյանը** տեղեկացրեց, որ Նիկոլ Փաշինյանն ուժի ուժով հետեւ լուսաբանում է՝ Արցախում իրադարձություններին: Ազնամբ **Փաշինյանը** ֆեյյորիյան ուժին երեսով կոչ արեց արցախցիններին դադարեցնել բռնորդի ակցիաները... Եւ հենց հաջորդ օրը Ստեփանակերտում հանրահավաք ները դադարեցնելու որոշումը կայացրեցին, ինչողևս ցուցարարներն ասացին՝ «իիմ ընդունելով ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի կոչն» ու որդեսազնությունը նաև «Արցախի նախագահի հետ ձեռն բերված դայնանավորվածությունները»:

Եթե ընտրություններին՝ վաճառքուն ձեր ձայնը, հետո ավտոմետենան, հետո տունը, աղա հայրենիքը ու զնացել այստեղից, որդեսզի աղբաները իիշ լինեն Հայաստանում, եւ հարսացել դրսում, որդեսզի հայրենիքը հարուս բարերարներ կամ ներրողներ ուս ունենա: Միայն թե երբեք ու երբեք չըղողութեք, բանի որ թշնամին թուրբն է, իսկ թուրբ նենգ է եւ մասարթուն:

Ես անկեղծ ասած չփառեմ, թե այդ ո՞ւմ թշնամին է, որ նենգ ու մասարթուն չէ, բայց որ չէ կարեւորը, այլ այն, որ դարձվեց՝ հնարավոր է բողոքել, դահանջել, փոխել կամ փոփոխությունների հույս ունենալ՝ Աղքածանի հարեւանությամբ: Զէ, նա էլի, զինտեսնիկայի ու ԶՈՒ կենդանի ուժի կուտակուններ ու վերադասավորումներ կամի սահմանագին, բայց ոչինչ ավելին: Խնչղես տեսան կոնկրետ թշնամին էլի բոլորի դես նենգ է, բայց երեսն նոում է: Սա չի նշանակում, որ օրինակ Արցախում կարելի է վտանգել ղետական՝ առանց այդ էլ երերուն աճրությունը, սա չի նշանակում, որ դեսք է փողոց փակել միայն այն դաշտառով, որ երեխան դուրս է մնացել կողում-դացված ԵՊՀ-ից, կամ բանկը դահանջում է մարել պարկը, իսկ փող չընենի.... Սա նշանակում է, որ երբ Հայաստանում՝ ներառյալ Արցախում բաղադրում ասում են կախիր գլուխտ, որ ենթարկվես, որ ոչինչ չեն-նես, որ թշնամու դիմուլկահարն էլ ենց չեսնի, նա դեսք է գլուխը բարձր հաղթի թշնամուն, որը սահմանի այն կողմում է, միայն այնտեղ:

666

Չեն իհում, թե ով է ասել, քայց մի տեղ կարդացել եմ, որ Ասծուն հավասարող կարողիկոսից ավելի լավ բան միայն մշամես աղրող խահանան է: Եթե կարողիկոսը հավատում է Ասծուն, խահանան մշամես կաղորի, չնայած, եթե խահանան մշամես աղրոի, կարողիկոսը կը սիր հավատալ Ասծուն: Ինչեւէ, սե՞ր՝ մի-մյանց եւ հավա՞ առ Ասված եմ մաղրում մեր եկեղեցուն եւ հոգեւոր հայրերին, որոնց մի փոփր մասը այս օրերին ամենեւին էլ չի աղորում: Ինչ-դես ասում են խալաքական գործիչները՝ «Եւկրում իրավիճակ է փոխվել», դե այսինքն, եթե առաջ դատավոր սպասում էր Բաղրամյան 26-ի հրահանգամերին, առա իիմա սիհոված մետք է քացի քրեական օրենսգրին ու դատական օրենսդրությունը, կամ եթե առաջ խահանան, թեկուզ մեկ խահանա, աղորում էր եւ միայն Ասծուն դատմում իր օրերին տագնամերի ու ցավերի մասին, առա իիմա կարող է բողոքի ակցիա կազմակերպել ու դահանջել... Ամենայն հայոց կարողիկոսի հրաժարականը:

ազգային-եկեղեցական շարժման ներկայացուցիչ է եւ աներեւույթ կանգնած է բողոքի ակցիաների անցկացման վայրում: Լավ, այս շարժման ներկայացուցիչ խահանաները անձնաբես կատ ունեն Ասծու հետ, եթե չունեն, առա ինչորւն դեմք է Ասված հայունի նրանց իր ոռումը, թե ով դեմք է լինի նոր հայրաբետը, եթե Գարեգին Բ-ն հրաժարվի կարողիկոսական գահից:

Քայց ինչի՞ համար են դահանջում կարողիկոսի հրաժարականը, թե այսինքն ի՞նչ է արել Գարեգին Բ-ն, կամ նրա գահակալության օրն Յայ առավելական եկեղեցին: Բողոքավորներից օրինակ Գայանե վանի վանահայր Տեր Կորյուն արեղա Առաքելյանը հայսնել է. «Վերջին ցցանում Սարդարապատում մեր վարչապետը սեր ու հարգանի էր տասնում, քայց Դայրաբետը խղճուկ կարգավիճակում էր, լված, որտեւ մեկը ժողովրդից չմուտքավ, որ օրինություն խնդրեր: Մեծ ցավ էր, իմ մեջ Ասված դրեց այն ուժը, որ դորս գանի ու դահանջեն հայրաբետից խաղաղորեն բողնել ու

Սի խանի խահանաներ հենց դա էլ ա-
նում են. ստեղծվել է «Նոր Հայաստան,
Նոր Հայրապետ» շարժումը, որն իրեն
կցում է ազգային-եկեղեցական եւ
մարդիկ դահանջում են Գարեգին
Երկրորդ Հայրապետի հրաժարականը,
առանց բացարելու, մանրամասնե-
լու, թե ինչղեն է կարողիկոսը հրա-
ժարական տալիս, ինչ ընթացակար-
գով... Ավելին, շարժման ներկայացու-
ցիչները նույն են, որ իրենք, չնայած
դահանջում են նոր հայրապետ, բայց
թեկնածու չունեն: «Ասսված կորոնչ»,
ասում են: Այսինք, իսկ Ասսված, օրի-
նակ, ուզո՞ւմ է, որ Գարեգին Երկրորդ
հրաժարական տա, ինքը նոյնո՞ւս «Նոր Հայաստան. Նոր Հայրապետ»

հեռանալ»:

Թողմեցն Տեր Կորյուն արեղա Առա-
քելյանին տանջող մեծ ցավը, բայց
կատելի՞ է իմանալ, թե բացի ուժից
Ասսված էլ ի՞նչ է դրել արեղայի ներ-
սում, որ նա դահանջում է Հայրապե-
տից խաղաղորդն հեռանալ: Ասենք
խանդ դրել է, այլոց հետ Հայրապե-
տին համեմատելու գայթակղություն
դրել է: Եթե ոչ, ապա ինչո՞ւ է արեղա
Առաքելյանը համեմատում ՀՀ Վարչա-
դետին, որը ժողովրդի կամոն դարձավ
Վարչապետ եւ Հայրապետին, ով Աս-
ծոն կամոն դարձավ հայրապետ:

Բացի այս՝ հրաժարականի դա-
հանջի կետրից մեկում կարդում եմ
Յան արաքիւական եւելուհին սարօրի-

Օակ «Եղբայրության» մեջ է գտնվուի դետական իշխանության հետ: Լավ ենթադրենք իշխանություն-Եկեղեց «Եղբայրությունը» տարօրինակ է, իսկ Եկեղեցի-ընդդիմություն «Ինյորությունը» տարօրինակ չէր լինի: Չե, ես հասկանում եմ, որ մարդիկ դասանցուած են, որ Եկեղեցին Եղբայրանա ժողովուած է հետ, բայց Եկեղեցին դեռև է Եղբայրանա ժողովուած դուռը ինչ ու ինչ է... Այնուամենայնիվ 3471 մարդ Նման հովիվ տեսակ է: Ինչ այդքան մարդ Նմանակցել Ֆեյրուինում՝ «Կողմ եֆ Գարեգին Բ և մենայն հայոց կաթողիկոսի հեռացած վի հայ առաքելական Եկեղեցուց հարցմանը եւ դատավախճել է՝ «սայու»: Ֆեյրուինում, Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հեռացմանը՝ 3471 հոգի... Ե ուստի պատրիարք Խաչին: «Պահանջու

Ի դեմ, թվերի մասին: «Պահանջություն Գարեգին Եւլուրդի հրաժարականը» կարգախոսով առաջին ցույց տեղի ունեցավ հունիսի 6-ին, իհետ այս թիվը: Դունիսը տարվա 6-րդ սմիսն է, այս թիվն էլ հիշել, եւ գիտել թե ժամը բանիսին էր մեկնարկել բարդորի ակցիան այդ օրը՝ Երեկոյանից 6-ին: 6. 6. 6... Զէ, ես գերբնակարաներ չեմ փնտրում այնտեղ, որտեղ այն չկա, իսկ գերբնական բաները հայոց կին Եկեղեցում կա, ոչ նոր կառավարությունում: Միայն տեղեկացնեմ, որ կինզաքարքի Սայր Արքորդ բարդորի գործական, ներդություն՝ բողոքավոր բահանաներին հրավիրել է Ս. Եջմիածնին՝ Ամենայն հայոց Յայրապետի հետ հանդիման եւ բնարկման: Բողոքավորներն էլ գնացել են ու ներկայացրել իրենց դահանջները, Սայր Արքորդ է իր առարկությունները կամ արդարացնումները... Սեղանի ուրոց ոչ ոք չի սորել, Աստված գիտի, թե ինչու:

Քրիստոնեական հեղինակություն Եւ պատգամավորի հեղինակություն Բդուին շնորանակ

ԲՈՐՅԻԱ ՀԱՆՈՎԱՐԱ

Երկու տարի առաջ, Երբ Հանրապետությունում

թյունը դատկանում էր ՀՀԿ-ին եւ Սերժ Սարգսյանի նախագահին էր, նոյեմբերի 13-ին Երևանի ծ

վարչական օրջանում (կոնկրետ՝ Զարբախտում) գործող «Լիա» գեղեցկության սրահի Ազուրից կրակոցներ են լսվում: Պարզվում է, որ ժեղի է ունեցել սպանություն: 25-ամյա Գետրդ Ավետիսյանը տեղում մահանում է, իսկ հրազենային վերֆ ստացած 38-ամյա Մուտքա Մուտքեյանն ու 35-ամյա Արամ Պետրոսյանը տեղափոխվելու են «Սուլը Ասվածանայր» բժշկական կենսորոն, որտեղ էլ, ավելի ուշ, մահանում է Մուտքա Մուտքեյանը: Ինչուս բոլոր, կամ գրեթե բոլոր սպանությունների դեմքում, սվյալ դարագայում էլ հարուցվում է բեական գործ եւ Գետրդ Ավետիսյանի, ինչ- ուս նաեւ Մուտքա Մուտքեյանի սպանության եւ Արամ Պետրոսյանին մարմնական վնասվածք հասցնելու համար մեղադրանք է հարուցվում բեական հեղինակություններ Այիկ Բանդորյանին, ով առավել հայտնի է Նուրաղուսից Այիկ ճականունով, նրա թիկնարդան Արմեն Գասպարյանին, որի մականունն է Բրոն եւ Զարբախտի Գեղամ մականունով հայտնի Պետրոս Խորաբեյանին: Նախամնությունն ավարտվում է, գործն ուղարկվում է դատարան, որտեղ Նուրաղուսից Այիկը, նրա թիկնարդան Բրոն եւ Զարբախտի Գեղամը դառնում են ամբաստանյալ: Այս գործով դատավոր Շահում Տերյանը առաջարկում է:

Կան նիստը մինչ օր շարունակվում է...
Բայց անցյալ Երեվարքի, Եր Հանրապետությունում իշխանությունն արդեն ՀՀԿ-ինը չէ, բայց որ Նիկող Փափինյանին է, որը խոստացել է ազատ արձակել բոլոր խողանակակիցներին, միայն թե դարձվի, որ Արամի հրով խողանակակիցը են, հիշյալ գործով դատական գործընթացը ստանում է խիստ ուշագրավ շրջադարձ: Նորադուսցի Ալիկի դաւադարձը Երեմ Սարգսյանը, որի մականունը ցավոր չգիտեմ, չգիտեմ եւ այն, թե արդյոյն ունի՞ Երեմյանը մականուն, միջնորդել է դատարանին, որ իր դաւադարձը դատարանի որոշմանը ազատ արձակվի: Ավելին, դատապահածան Երեմյանը դատարանին է Անդրկայացրել Աժ 10 դատապահավորի անձնական Երաշտական առողջությունի:

ԱՐԱՄ ՍԱՖԱՐՅԱՆ

Քաղաքական վերլուծաբան

Այս տարի Ղազախստանի բնակչութերը կնշեն իրենց երկրի մայրաքաղաքի 20-ամյակը: Ղազախների համար Աստանայի հետ կապված յուրաքանչյուր տարեթիվ հատուկ է: Սա չափազանցություն չէ: Իրենց երկրի մայրաքաղաքի առաջացնանդամությունն ուստիմնասիրում են դդրոցներում, բաժնագույն ուսումնական հաստատություններում, դրան նվիրվում են ֆիլմեր, լրագրողական հետաքննություններ: Բանաստեղծություններ:

Ասանան երիտասարդ մայրաբաղավ է, այս տարի փաղաքը տննելու է

ման մեջ (ոչ միայն Աստանայի), մոդեռնացնելով նաեւ սնտեսությունը: Բայց հասկաղես Աստանան դարձավ մի յուրօհնակ լուսաբարձ ամեն նորի ներդրման համար, որը ես-զի հետո այդ փորձը տարածվի ամբողջ Երկրու: Սպասվում է, որ մոտակա տարիներին դագախսանյան միլիոնանց բաղադր դեռ «ավելի խելացի» կդաշնա:

Օրեւ կայացած Աստանայի ՏԵՍԱԿԱՆ ֆորումում նայաբանադի ղեկավար **Ասեթ Խութետելը** հայ-
արարեց, որ զարգացման հեռան-
կարում Աստանան կդառնա գլոբալ
քաղաք և տեսնելով բարեփոխում-
ները հնչղես, ամբողջությանը
վերցրած, բուն Ղազախստանում,
այնուև էլ փոփոխությունները՝
մասնավորապես նայաբանադիում,

Եւ, որ ամենազիշավորն է, այդ խնդիրներն արագ եւ ճիշտ լուծելու կարողությունը: Դարցն այստեղ նույն միևնույն ոչ այնքան տնտեսական ցուցանիւններն են, որոնք, անվիճելիութեն, կարեւոր են եւ թվերով աղավանցուցում են երկրի դեկավարի գաղափարների իրականանայինությունը, այլ նաեւ մեսիջներն են, որոնք Դազգախատանն ուղարկում է աշխարհին:

Աստանան հաճախսարհայի
Ծանակության մայրավաղաք է: Այս
ի վիճակի է լուծել գլոբալ խնդիրը:
Աեր՝ անցկացնել ԵՌՍՊՌ միջազգային
գուցահանդես, միջազգային
տեսական գագաթաժողովը:
Աեր: Արժե թեկուզ միայն աչքի անց-
կացնել բանախոսների ցուցակը:
Որոնք այս էլ որեռորդ տարին է, ժամանակական:

Ղազախսանի մայրավագանու այս սարհ նշելու է իր 20-ամյակը

իր 20-ամյակը: Բայց շատերը մինչեւ հիմա բննարկում են Ալմաթիից Աստանա մայրաքաղաքը տեղափոխվելու նոտաւակահարմարությունը: Ղազախստանի այսօրվա մայրաքաղաքը կլիմայական դայմանների առումով ամենածանր եւ բարդ բաղադրիչ ցուցակում է: Չնայած, նախկին Ֆելինգրադի զարգացման 20 տարիների եւ որդես Աստանա մոդեռնացման ընթացքում Ղազախստանի իշխանությունները կարողացել են լուծել եւ այդ հարցը՝ մայրաքաղաքի «կանաչ գոտի» ստեղծելու հաշվին: Դրանի կանաչ սնկիներ են, որոնք գոտեներել են բաղադրիչ եւ մեղմել խստառությ ձմեռները: Բայց անվիճելի է, որ Աստանան հետարքրական է ոչ լոկ դրանով: Թե ինչպես 20 տարում սահմանական հնարավոր եղակ ստեղծել ժամանակակից մեջաղոլիս, թերեւս, նախազահ և ազարքաւոր գլխավոր գաղտնիքներից մեկն է: Գաղտնիք չէ, որ Աստանան հայտնվեց միայն ընորհիկ նրա կամային բաղաքան որոշման: Նոր մեջաղոլիսը, երկիր դեկավարի մտադիր ամք, դեռ է դառնար Ղազախստանի խորհրդանից եւ ցույց տար աշխարհին ժամանակակից, թող որ երիտասարդ երկիր, դասմական չափանիշներով նորոնր անկախություն ձեռք բերած: Այս խնդիրն ավելի բան հավակնուն է: Բայց Ղազախստանը կարողացավ այն լուծել: Այժմ, 20 տարի անց, դա կարելի է աղացուցել թվերով եւ փաստություն: Անցյալ տարի Ղազախստանի մայրաքաղաքը առաջինը ողջ ետխորհրդային տարածում ընդունեց ԷՌՍՊԴ միջազգային ցուցահանդեսը, որի թեման դարձավ «կանաչ» տեխնոլոգիաների զարգացումը: Թեման նույնությունը օրինակելի է՝ դաշտական ակտիվության անդրում են այդ սկզբունքներն իրենց բաղադրիչ զարգաց-

այդ հավակնոց ծրագրերին սկսում
են հավատալ: Որդես օրինակ դա-
զախական իշխանությունները
վեցնում են Սինգապորութ և Ռո-
բայրը: Մայիսի 18-ին Աստանայում
անցած այդ նույն ֆորումում հայ-
նի դարձավ, որ քաղաքն արդեն կա-
րող է վերադարձնել իր ժինարարու-
թյան մեջ ներդրված բոլոր միջոցներ-
ը՝ ավելի բան 2 տրիլիոն թենգտ, որը
կազմում է ավելի բան 6 միլիարդ
ԱՄՆ դոլար: Քիմա է հասկանալի
դառնում, թե ինչու են Աստանան
անվանում դազախական սննդու-
թյան զարգացման լոկոմոտիվ: Նոր
մայրաքաղաքի ի հայս գալու հետ
գոլոս բարձրացրեցին սննդության
ժինարարական սեկտորը, Վերամ-
շակողը, որնով հետաքյալում, դոմի-
նորյի սկզբունքով իրենց ետևից բա-
ւեցին եւ մյուսները: Աստանան կա-
ռուցվում է մինչեւ հիմա: Ընդ որում
երկրի իշխանությունները ճգում են
առավելագույնս լիցեարափել բյու-
ջեն քանակարժեք նախագծերից՝
ներգրավելով ներդրողներին:

Ղազախստանյան կառավարության դաշտունական կայլում հրադարակված են հետեւյալ թվեր՝ անկախության 26 տարվա ընթացքում Երևան է ներգրավվել 300 մլրդ. ԱՄՆ դրամի կարգի ուղիղ ներդրումներ: Դա ավելի բան 70 տոկոսն է Կենտրոնական Ասիայի երկներ մուտք գրիծած բոլոր ներդրողների: Ամենախուռակա ներդրողներն են Սինդերլանդները, ԱՄՆ-ն, Չվեյցարիան, Ֆրանսիան, Մեծ Բրիտանիան, Ռուսաստանը, Իտալիան, ճապոնիան, Բելգիան եւ Կանադան: 20 մլրդ դրամ ներդրում բաժին է հասել Աստանային: Արժե նշել, որ Երևան ներդրողներ գրավելու խնդիրը բարձրացված է դեռական մաստաբի: Կառուցելով Աստանան՝ Նուրսուլբան Նազարբաևը ցուցադրեց իր Երևանի հնարավորությունները, հավակնու խնդիրները:

ճանում են Աստանա: Ղազախստանի մայրաքաղաքն անցյալ տարիների դաշտավայրում նաև Սիրիայի գծով խաղաղարար բանակցությունների հարթակ, ըստ որում արժե նետ, ուղարկած դաշտավայր հիմնանություն ների նախաձեռնությունը չէր: Աստանան իրեւ կարեւոր բանակցությունների եւ հանդիպման վայձեւությունը սկեց սիրիական գործընթացի բոլոր մասնակիցներին: Արդյոփ սա չէ՝ ղազախստանյան բաղադրի կառավիճակի ցուցանիօք եւ, որ զախավորն է, այդ երկիր ղեկավարի նկատմամբ վստահության դրսեւումը: Գաղտնիք չէ, որ ժամանակակից բաղադրականության մեջ շաբանաւոր կախված են նաև դայմանական վավորվող կողմերի կրնկերէ անհատականությունից: Նախագահ Նազիրաբեկ Վաստակել է իմաստությունը ղեկավարի իմիջ եւ ննան կարգավիճակը Ղազախստանի ղեկավարն, իրով, վաստակել է: Շատ դեռ ներում Նազիրաբեկի հեղինակությունը դաշտում է վճռական գործունություն:

Երկրի եւ նրա մայրաքաղաքի Վայ
չակազմի ծրագրերում է Աստանա
դաշնայի միջազգային ֆինանսա
կան մայրաքաղաք: ԷՌՍԴՊ-ի անց
կացումից հետո դա եւս մեև գլորա
մասւսարի խնդիր է, որը, թերևս
գործնականում լուծված է: Մի բանի
որ առաջ Աստանայում հայտարարե
ցին, որ «Աստանա» ֆինանսական
կենտրոնը գրանցել է 13 ընկերու
թյուն, 20-ը դիմում են սկսել, մինչեւ

ԱՐԵՎԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

<http://www.mzg.am/HM/201800113>

<http://www.qarni-cosmos.com/> զուգարված են զուգանական բառերում:

Ցուցաննութերի թվում են տիեզերի հետազոտան վաղ շրջանում՝ 1960-70թթ. ակադեմիկոս Գրիգոր Գուրզա- յանի ղեկավարությամբ Հայաստանում ստեղծված, տիեզեր արձակված եւ վերադարձված գիտական սար- ֆեր: Կարող է աներեւակայելի թվա, սակայն այդ սարբե- րով տիեզերում իրականացվել են աշխարհի ամենակա- տարյալ գիտափորձերը, ինչի մասին այսօր կարելի կար- դալ, օրինակ, ամերիկյան տեխնատուներում: Գիտական արդյունքները տպագրվել են NATURE եւ այլ ամենահե- ռվածակավոր ամսագրերում, իսկ այսօր տեղ են գտել բազ- մալեզու հանրագիտարաններում:

Երեւանի Տիեզերքի թանգարանում:

Հայաստանում՝ Գառնիի ինստիտուտում իրենց նախարհիքային դաշտասումն են անցել ավելի բան 40 խորհրդային տեղերագնաց, այդ թվում անվանիներ՝ Լեռնովը, Գրեչոն, Կիլմովը (Անելքայումս գեներալ-գնդապետ), Կրիկայովը: Թանգարանում ներկայացված բացառիկ փաստարդերից են տեղերագնաց Լեբեդելի թշիքային մասյանը, ձեռագրեր մեծանուն գիտնականների՝ այդ թվում Վիկտոր Հանճբարձումյանի, Անդրանիկ Իռիփյանի, Նորեյան դափնիկիր Հանս Բերեհի, տեղերագնացների Երախտիկի հոգիչ գրառումներ՝ որ իրենց ժանամարիք դեմու տեղերի սկսվել է Գառնիից:

Տիեզերքի թանգարանի բազմաթիվ այցելուներ, դպրոցականներ հուզմունքով դիմջում են բաց տիեզերում եղած սարթերին:

Գալով մեր օրեր՝ վերջերս դրֆեսուր Վահագն Գուրզա-
յանի դեկապլատիվամբ հայ եւ իշալացի մասնագետնե-
րի հետազոտությունը Եվրոպական LARES արքանյակով՝
ներառվել է գիտական կարեւորագույն (highlight) արդյուն-
ների թվում <http://www.azg.am/AM/2018030208>;
<http://spaceworldsnews.blogspot.com/2018/02/laser-ranged-satellite-measurement-now.html>

Այսինքն, Հայաստանի մասնագետների ներդրումը տեղական հետազոտություններում իր առաջնակային դիրքությունը պահպանվում է:

բանվրություն պահպան կատարելու է։
«Ազգ», 2018-06-01, <http://www.azg.am/AM/2018060118> կարդում ենք, որ հայ գործարար «որոշեց Յայատանի անունը կաղել տիեզերագնացության եւ տիեզերի հետ» Վճարման դիմաց մեր դրույթը տիեզերակայան ուղարկելով։ Ծնողանանք, որ եթե 1960-ականներին տիեզերը իրադես անհայտություն էր, հեռուների ասլարեզ, առաջ այսօր այն առօրյա է, հասանելի անգամ զբոսաշրջիկ-տիեզերագնացների համար, եւ ռուսական դատական ճարմինները սվյալ դեմքում բիզնես ծրագիր են իրանակացնում (արդյոք, կլինիչ հաճախորդ, ասենք, ֆրանսիական դրույթ ծածանման)։ Միգրացի Վճարման դիմաց, ասենք, մի չինացի մեր դրույթ ծածանի Եվրեստի վրա։ Կամարտենք դա մեր երկրի նվազում եւ հմարտանանեն։

Մեր կարծիքով, այսօն, երբ մեր Երիտասարդների համար՝ մասի հղումով հետօնությամբ ստուգելի եւ համարելի է ամեն ինչ, ավելի լուրջ է դեմք մոտենալ ազգին վերագրվող եւ ազգը բարձրացնող իրական նվաճում հասկապությամբ:

ՀՀ ղետական մրցանակի դափնեկիրներ,
Տիեզերական ծրագրերի հարաբերակետներ՝
ԱԿՆՍ ԶԱԽԱՐՅԱՆ, ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԿԱԾԻՆ
02.06.2018

Ազում են՝ եթե որոշել ես օգնել եւ օգնում ես, աղա դատավանատվություն եւ սամձնում այդ որոշման համար: Այդես էլ Ամերիկայի եւ Կանադայի «Թեթյան ճշակութային միություն» մեջ ընտանիքը ուժուց 18 տարի օպերունակ սամձնել եւ օպերունակում է իր բարեգործական ծրագրի իրականացումը Հայաստանում եւ Արցախում Վահան Թեթյանի անունը կորող 5 որորացւերով:

Անեն ասրի սփյուռքի մեր հայ-
թենակիցները այցելելով դպրոց-
ներ՝ ուսուցիչներին եւ օժան-
դակ աշխատակիցներին են
հանձնում «Ուսուցիչ մը հովա-
նավոր» ծրագրի շրջանակնե-
րում հայուսակալած նույնա-

Այս տարի բարեգործական ծրագիրը իրականացվեց մայիս ամառ Երանելի և համարես Սարդարապահի հերոսնարք՝ Արշադին Դանրաբետության 100-ամյակի տոնակատարություններին ընդառաջ: Դայաստան էին այցելել սփյուռքահայրեթեանցիներ՝ մասնակցելու համաօպահին ուրախության:

Գեւորգ Եւ Սիլվա Ջյուսկա-
րյանները (ԱՄՆ, Լու Անջելես)՝
առաջին անգամ էին այցելե-

Վահան Թեֆեյանի անունը կրող դպրոցների
ուսուցիչները այս տարի են սասագան «Ուսուցիչ մը
հովանաւորէ» ծրագրով հանգանակված նվերները

Լուս Արցախի ԲԵՐ Զորի դղրոցի
Վահան Թեթեյանի անվան թիւ
1 դղրոց: Որպան հիացած է ՀՀ
Արցախի չժնաղ բնությամբ
նույնան շիրեցին՝ եր ներւ
մտան դղրոց: Տեսնելով դղրոց
ցի ժնօրշն՝ Անահիտ Զոսակյան
նշ եւ առաջեց Ծիր ուստի

ման եւ կահավորման խիստ
կարիք ունի նիստերի դասինքը
ոչ բարվող տանիքի դաշտառուն
անձեռաջերը մօւսաբես որոր
դում են հաևկապես երրոր
հարկի բորբոսով դատված դա
սարանները...
Եթեանք կախանք Շենքանք

րում Օրանց նվազումների մաս
սին: Այս ամենով հանդերձ
անհրաժեշտ է նորոգել նույն
խակրթարամբ, հիմնովին վեր
ացնել բոլիքեի հակասան
տարական վիճակը:

Կարդի՝ մասնակցության
Դակոր Վարդիվառյանի եւ Վա-
դիթեր Մարածյանի, Գյումրու
Ստեփանավանի Վ. Թեթյա-
անվան դղրոցների այցելու-
թյունների օրերին դղրոցներու-
տեղի եւ ունենում Վերջին զա-
գի արարողությունը: Ուսուցի-
ներին հղված աշակերտներ-
ընորհակալություններին
գնահատանքներին միացա-
նաւել հյուրերը: «Երախտաղա-
ենի ձեզ՝ ձեր ներդրման, ան-
նացորդ նվիրումի համար, դր-
եւ, որ համբերատար դաստիարա-
կում ու կրում եվ մատաղ սեր-
դին՝ դատաստելով նրան
մուտքը նոր կյանք», իր խոսքու-
կարեւորեց Ք. Վարդիվառյան:
Կարդի դղրոցի ժամանելու Արև-
Օհանյանը հյուրերին ուղեկցեց

Եւ ցոյց սկեց դղրոցի հանդիսավոր ստոքունների սրահի աթոռները, որոնի 10 տարի առաջ նվիրաբերվել էին ԱԱԾ-ի եւ Կանադայի ԹՍՍ կենտրոնական Վարչության գործադիր ժնօրծն Սարգիս Մարտիրոսյանի հրամանի ընտանիքի կողմից, սակայն այսօր առավել իրատապ է դարձել դղրոցի տանիքի վերանորոգումը, որը կառուվել է 1973 թվականին:

Իհակե դպրոցների դարբերաբար նորոգումները հրատակություն են ենթադրում եւ մեր բոլորի կողմից ցուցաբերվող սրացավորթյունն ու հոգածությունը, շարունակվող նորատակյին ներդրումները իրադես եւ որոշակի կերպով նորաստելու են վաղվա Դայաստանի բաղադրացու համար բարեկեցիկ ուսումնական միջավայրի ստեղծմանը:

ՊԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐԱԳՅԱՆ Երեսան-Քեր Զոր-Կարքի-Գյումրի- Ստեփանավան

Փայլանք մնում է ուշադրության կենսրունության

«Հումբիս 24-ին նախատեսված նախագահական եւ խորհրդարանական ընտրությունների ժեմին դատական հետապնդումներն ընթացքում դրամետ ժողովրդադիմուրգական կուսակցության (HDP) անդամ, դատավաճառիչ Կարո Փայլանի շարունակվում են», գրում է **Ամբերին Զամանը** «Ալ Մոմի-սորում»: Դրանի մեծ նասամբ հիմնված են 299 և 301 հայտնի հոդվածների վրա, որոնի դատիք են սահմանում թուրք ազգին եւ նախագահին վիրավորաններ հասցնելու համար: Դետապնդումները հատկապես ուժեղացել են ծայրահեռ աջակողմյան առաջնորդ Դեվլիք Բահօվիի հետ Երդողանի կազմած կոալիցիայից հետո: HDP-ի հնը օրենսդրիներ, ներառյալ կուսացկության կողմից առաջադրված նախագահական թեկնածու Սելահադրին Դեմիրթաքը, ներկայիս բանտարկված են:

«Իմ դեմ ուղղված մեղադրանքները զարմանալի չեին: Բահջալիի հետ համագործակցելուց հետո նթնույրու փոխվեց եւ հսակ նշաններ կային դրանց համար», ասել է **Փայլանը** «Ալ Մոնիսորին»՝, ավելացնելով, որ ճանաչված գործարար եւ խաղաղության ու ազատ արտահայտվելու զատագով Օսման Կավալայի ձերբակալումը նույնութեա կառված է Հայաստան-Թուրքիա հարաբերությունների կարգավորման հետ:

Ի ՎԱՍԻ ԻՐԱՎԵԼ-ԹՈՒՐՔԻԱ ՄՆՄԵՍԱԿԱՆ ԿԱՎԵՐԾ

Իւրայելական «Յատեց» թերում լրագրող **Սամի Պերեցն** անդրադառնում է կրկին վասթարացած հւայել-Թուրիա հարաբերություններին: «Մավի Մարմարայի» 2010-ին տեղի ունեցած միջադեմքից հետո վասթարացած հարաբերությունները կարծ ժամանակով բարելավվել էին ժողովական Թուրիային 20 միլիոն դրամի փոխհատուցում վճարելու հրայելի դատարակամությանը: Սակայն Եթե մինչեւ վերջերս սնտեսական կադերը, անկախ բաղաբականից, շարունակվում էին անխափան աշխատել, այժմ հւայելը ոհսկային է համարում Երևանամկետ համաձայնագրեր կնքել «անկայուն ու բար-

Ըստ Կոլումբիա համալսարանի դասախոս Խաչիկ Մուրադյանի, որը Օմանյան շրջանի մասնագետ է, Թուրքիան մի առիթ եւս կորցրեց (2009-ից հետո) կարգավորելու իր հարաբերությունները Հայաստանի հետ՝ ընթացիկ բառացյա հեղափոխության ժամանակա «Փոխարենը կառավարությունը Հրան Դիմի արյունով շաղախավա 301 հոդվածով՝ այժմ ընկեր է Փայլ նի հետեւից», ներկ է Մուրադյանը:

Հետապնդումները դատապարտել Եվրոպիականությունը: Եվրոպական

Կատի Պերին «ամենդունելի» է հսկացնելու մասին: «Դիմանական ազատությունների եւ իրավունքների դեմ ուղղված այդ շարժումը դատապարտելի եթե ժողովրդի կողմից ընտրված ղագա՞մակությունը չի կարող արտահայտել կարծիքը, ել ուր մնաց, որ հասարակությունը կարողանա»», ներկ է օգոստոսի 20-ի պատճենությունում:

Իսկ Փայլանը վճռական է տր
մադրված, ըստ թերթի:

«Նրանք փորձում են լրեցնել ի՞՛քայց չեն հաջողելու», ասել է նա:

ՔրԵական հեղինակություն ԵԱ պատգամավորի հեղինակություն Բորիս Հայրամյան

ԲՈՂՋԻԱ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

5 Այսօտն՝ Աժ-ում «Ծառուկյան» դաշին-
ի 9 դատամավոր՝ կոնկրետ Արարա-
գուրաբանը, Արքու Մանուկյանը, Սերգեյ Բագ-
րատյանը, Վահան Դայրապետյանը, Դավիթ Մա-
նուկյանը, Դրան Մադարյանը, Սերուժան Սիմո-
նյանը, Տիգրան Ստեփանյանն ու Արայիկ Աղա-
բարյանը, ինչպես նաև, ուշադրություն, «Ել»
դաշինի Անրիկայացուցիչ, Վարչապետ Փաշինյա-
նի հետ բայլած, բռնված, նստած, ազատված եւ
հաղթած Սասուն Միքայելյանը անձնադես ե-
րաշխավորել են դատարամին, որ եթե վերջինն ա-
զատ արձակի Նորադրուսի Ալիկին, աղա նա ոչ
միայն մարդ սղանելու հաճար այլեւս չի մե-
ղադրվելու, այլեւ ծանձ անգամ չի սատկացնե-
լու: Դարձ է նկատել, որ ավելի վաղ դատավան Ե-
րեմյանը կրկին միջնորդագիր է Անրիկայացրել դա-
տարան՝ իր դատավանյախն ազատ արձակելու
նոյանակով, սակայն դատարանն այդ ժամանակ
մերժել է միջնորդությունը. 10 դատամավորի ե-
րաշխավորացիր չի եղել:

Հիմա դատարանը հեռացել է խորհրդակցությունների սենյակ՝ միջնորդության վերաբերյալ որոշում կայացնելու: Եթե այն դրական լինի, ապա բոլոր երաշխավորած դատանակուրները դարձավոր են յուրաքանչյուրը 500 հազար դրամ վճարելու դատարանի ռեմոդիս հավանի:

Ես իհարկե չգիտեմ, թե ինչն է միավորում հարգելի տար տազամավորին եւ մեծարգ Նորադրացի Ավելին, բայց գիտեմ, որ Երբ Աժ դաշտանավորի աճսական աշխատավարձը 661 հազար 400 դրամ է, աղա չարժէ դրանից 500 հազարը խնամե՝ ո՞նչերոք իեւենու համար:

Ավելին, ավելորդ խսակցություններից խուսափելու համար առաջարկում եմ Այլի Բանդուրյանին հրչակել բարբանտարկյալ: Դա ի՞նչ, մարդը կրակել է, բանի որ այդ ժամանակ իշխանությունը ղատկանել է ՀՀԿ-ին ու Սերժ Սարգսյանին: Ո՞վ լիներ, որ չէր կրակի...Այլ հիրց է, թե ինչո՞ւ են հիմա դեմք կրակողները պատության մեջ, երբ նույնիկ «Սասնա ծռերը» փակում են զինված տակարի էօն:

Հայադրի էլլու:

Յա ի դեմ, հսկ Երբ Այիկ Բանդուրյանը հայսն-
վի ազատության մեջ, նրան թիկնապահ դեմք չի
գալո՞ւ՝ Երկրում ճիշճը բարողելու համար. իհեց-
նեմ՝ Բրոն դեռ անազատության մեջ է:

Եկու ամիս առաջ
«Ազգ» թերթում հարցազ-
րույց էին տպագրել Դա-
յաստան-Հվեյցարիա խոր-
իդարանական խմբի բար-
տուղար Սարգսի Շահինյա-
նի հետ («Նոր հայ է ստեղծ-
վելու, ուզեմ թե չուզեմ»,
09.03.2018), Դայաստան-
Սփյուռք հարաբերություն-
ներում նոր որակի ստեղծ-
ման անհրաժեշտության
մասին: Դայաստանում տե-
ղի ունեցած հեղափոխու-
թյունը կարծես թե սկել է
նոր որակի հարաբերու-
թյուններ ստեղծելու հնա-
րավորությունը:

Պարոն Շահինյան, մեր նախորդ հարցազրույցում դուք կարծես կանխատեսել էին նաեւ այն հնարավոր զարգացումները, որին մենք ականատես եղանք, եւ օտել էին ձեր ակնկալիքները, հատկապես հայի նոր տեսակի ծնունդի մասին, երբ վսահություն էին հայսնել, որ այն այնուամենայնիվ կկայանա, ու ահա երկու ամիս անցած ձեր ասածը կարծես թե կատարվեց: Որքանով էին այս արագ փոփոխությունները ստասելի ձեզ համար եւ ինչորիսին եր Սփյուռքի ներգրավվածությունը այս գործընթացում:

-Որան էլ ակնկալիիներ ունենայինք, այնուամենայինիվ անակնկալ իշականություն էր: Ինչ վերաբերում է Ծոր հայի ծնվելու մասին իմ մոտեցմանը՝ մի կողմից ակնկալում էի, գգում էի համկարես անցած տարի իմ կատարած դիմումական առափելության ընթացքում, երբ ես Երիտասարդության հետ էի գործում ու գգում էի մարդկանց ճշակույքը, տեսլականը, ակնկալիիները, եւ ոք ունեցավ իր վերաբարդությունը մի շարժման մեջ, որը Աերշնչում է հոլու, եւ այդ հոլոյս կապվեց այս սղասողական վիճակի հետ:

Հուսանկարի հեղինակ՝
Ալեքսանդր Էզգեր

զորս խմբին առ աշամքան է հեղափոխությունը կատարեց Հայաստանի Երիտասարդությունը, ինչպատճ Նիկոլ Փաշինյանի կերպարին, այսինքն ինը փորձեց իրեն ներկայացնել որդես անձ, որը նարնացնում էր գաղափար: Այդ փայլարերի դատությունը, դա կարեւոր դահ էր, Օսմանի եւ Փաշինյանի դեմքը, երբ մեկը բաղադրի ծեռվով, մյուսը հաճածակորեն, անհնազանդ, սակայն ոչ բռնի առաջ գնալու վճռականությունը հանգեցրեց մի իրողության, որը մինչ այդ չկար: Ու եթե սկզբում հավաքվում էին հազիկ չորս կամ ութ հազար, աղա հետ շարժումը սկսեց քափ առնել եւ հասակ տանյակ հազարների, բանի որ իրադես տեսան, որ ճար չկա:

Սակայն չմոռանամ, ոռ
Սփյուռքը տարատեսակ է, օրի-
նակ ես, որ դասական Սփյուռքի
ներկայացուցիչ եմ՝ ծնված ու
նեծացած Սփյուռքում: Դասա-
կան Սփյուռքի ներկայացուցիչ
ները, որոնք հնարավորություն
ունեցան՝ մտավոր գետնի վրա,
փիտական, գործնական գետնի
վրա սփյուռքու Հայաստանի հ-
ենց գործընկերների հետ, այ-
սինոն ճանաչելու մի իննուու-
յուն, որը իրենցը չէր, այսինոն
իննամասնաշղողության հայկա-
կան իննուույան ճանաչման, ո-
ը ինքը սփյուռքահայը չունի,
ոսկ հայաստանցին ունի: Ոչ մե-
զը Հայաստանում կարի՞ չի-
գգում ցեղասպանության ճա-
նաչման, որդեսզի իրեն հայ-
զգա, Ցեղասպանության ճա-
նաչման կարիքը չկա, որ ժողա-
կան լա հայերենով, որ կոի՞ տա-
խայերենով, աղրի, որ սիրի հա-
յերենով եւ այլն: Այսօր Սփյուռքը
կասեց զգալ իրեն, զգալ մասը
ի իրողության, որը մինչ այսօ-
րենը չէր:

Է գրծես այդ գետնի վրա, որ ա հիւյսը կարողանա մարմնավ թել: Առաջին բայլերը, որ Նիկ Փաշինյանը արել է՝ իրավադ տական գետնի վրա, այս հուս լի են, ու նոյն բանը դեմք է ա վի ֆինանսատեսական, ո ռեւտրական գետնի վրա: Բա միանգամից դարադիզմա փոխելը կնշանակի նաեւ, ո դու դեմք է ունենաս ռեսուրսն ը, որդեսզի այդ ազատությո նը, հիստերը, որ ստեղծվում ե իմանաս թե ինչին են նոյա տում: Եթե այդ ազատությունը դիմի տան մի ուղղությամբ, ո դա դիմի հասկանալ, թե դ ինչի է հանգեցնում, դա կ դաստի փոփ եւ միջին նախա ձեռնությունների կայացման նաեւ հարսացմանը, հարկս յին նորմալ բաղաբականությա իրականացմանն ու կիրառմ նը, ու այսպիս շարունակ: Յու բա բանցյուր բաղաբացի դեմք ընկալի, որ ինքն է, որ դեմք ստեղծի ազգային անվտանգ թյան իհմքը՝ իր անձը, իր գիտ

-Այսուամենայինկվ չե՞ք կածում, որ ինչ-որ խորհրդաւուկան հարթակ դեռ է, ո Սփյուռք-Դպրաստան համակարգը գործի՝ լինի ակտիւ գործնական երկխոսություն Կարծում եմ, որ երկրորդ տալաշի հաճակարգը միշտ չէ:

-Դա սխալ է, խնդիրը ընելու
տևակետից արդեն սխալ է դրա
նով դայման կատեղծի երկու
սխալ գործելու՝ մեկը, որ կաթի՛
ստեղծում սփյուռքահայու մեջ, թ
ինը կարող է լեզալ մարմի մա
կազմել, ինչն իրականուած տա
մարանությունից դրւս է: Ուզ՞ո՞
ես լեզալ մարմի մաս կազմե
դարձիր ՀՀ բաղադրի, իհարկ
այս առումնվ սահմանադրություն
նը դեմք է ավելի խելացի, ավել
մողեն, դեմի առաջ նայող լի
նի՝ հնարավորություն տա այստե
վեարկելու իրավունք ձեռք բերե
Սակայն ես չեմ հավատում, ո
չայատանն ինը դեմք է ստեղծի՛
կազմի Սփյուռքի ներկայացուց
չական գործընթացը: Դա մի բա
է, որը Սփյուռքը ինը դեմք է սպա

իշխան է իր չորս քառակուսի
մետր ջրի առաջին մեջ, եւ երե
նրան բաց թողեցին ծով, դարգ-
վեց, որ նա իշխան չէ, եւ նոր ի-
րողությունների դայնաններուն
նա իրավունք չունի անտեսելու իր
չորս քառակուսի մետրից այն
կողմ եղած իրավանությունը:

Ինչ զբարբուծ է Խախտացիա-
կան մշակույթին, աղա մենք
դեմք է այն ստղծենք, այդ մշա-
կույթը կարող է հաջորդ ընտրու-
թյուններում առ խոհեմ ու խելա-
ցի ձեւով ի հայս գալ, բայց ոչ
վերջին դասին: Մենք չենք կարող
հայտարարել, որ մենք ազատու-
թյուն ենք հայսնաբերել, ճիշտ կիշ-
նի, որ այդ հարաբերությունը՝ երկ-
խոսությունը՝ նոր էլետայի եւ լավ
դատրասված, բննադատող լրազ-
դրողի միջեւ լինի, որդեսզի ժողո-
վուրդը կարողանա սնվել այդ բա-
նավեճից եւ նոյնիսկ մարդիկ
կարողանան գրավիր, սոցգանցե-
րով մասակցել դրան:

Բոլոր իրավունք ունեն ածելով
լրացրողը, բայցացին: Իրեն մ
դարձավորություն ունեն ածելու,
բոլորն ունեն այդ դարձավորու-
թյունը, սկսելով զինուժից, շարու-
նակելով մնանական եւ վերջաց-
րած մշակույթով: Դրան փակ ո-
լորտեր չեն, դրան դիմամիկ, այ-
սօրվա իրականության հետ առող-
ոլորտներ են: Այդ երիտասարդու-
թյունը, որը մեջքեղ է եկել եւ որը ես
ուր ապատությունը դահաջում է

«Եր Հայաստանի կարգախոսը մետք է լինի ԱՇԽԱՏԵԼ»

լիր, աշխատանքը եւ իր դրամն
Աճած ղետք է հասկանա իր դե-
ինչ է որդես անհատ: Սակա-
ղետք է հասկանա նաեւ, թե կ-
լեկիշվն ինչ դեր ունի այդ աճ-
նի մեջ: Դրա համար էի ասու-
որ նոր հայր ղետք է ստեղծվ-
անի որ դրցեսն սկսվել ե-
բայց եզրահանգում չէր հասե-
մինչդեռ հիմա դոռարկաց, բա-
վեց:

-Սփյուտի Աերգրավումը Հայաստանի Աերավայրական զուգահանդեսությունը կազմակերպվել է Հայաստանի Հանրապետության կողմէ 2015 թվականի մայիս ամիսի վերջին՝ Երևան քաղաքում:

-Ես հանդիպում ունեց
Սփյուռքի նախարարի հետ՝ ցա
կանալով հասկանալ նրա դա
կերացումը երկրորդ դալաւ
ստեղծման մասին: Ինքը հստա
դասկերացում չէվեց, ա
միայն խնդիրներ դրեց: Ես ասս
ող որ հրավարանուն որպեսն է լև

ցլ, որ լրագալու ուղագա է զարդարելու, այսինքն Սփյուռքի այս գետությունը, որը կա հայրենի ին համար, ահա սա է, որ մետք հզորացնեմ: Սփյուռքահայեա մետք է զան եւ հասկանան, բի իրենց ինչ է մետք եւ ինչ կարու են տալ որդեսզի կարողանա հզոր երկիր ստեղծել. բայց դու երկրորդ դաշտի սկզբունքով կարող լինել: Եթե խորհուրդ մետք խելացի անձերի, առաջ կետ խորհուրդ կազմեն, առաջ ավելորդ ժամանակ, դրա ծախսելու: Մենք մետք է ուն նանք եւ տեսնեն դեկապա մեջ, թե այդ անձը մեզանի ինչ է ուզում, մենք մետք է ստենք, որ ես սա կարող եմ անել սա եմ արել, հաջողել եմ այս տեղ, եթե ին գիտելիքը մետք է առաջ խորհրդականի կարգա վիճակով զամ եւ խորհուր տամ, համոզեմ եւ մնադարա կան կերպով մոտենամ, իսկ եթե դու այլ որոշում ունես, եթե ավելի կարենոր մոտեցում ուն ես՝ խորդեմ: Այսինքն սա խորհրդականների գործ է:

Ի անել, Յայաստանը չի կարու
անել դա: Եթե մենք չենին կարողա
նում դա անել, աղա մենք խնդիր
ներ ունեմք, աղա իմ առաջնոր
դությունը, իմ կողմինի առաջնոր
դությունը ընդունելի դա իմ խօ
դիրն է, դա Յայաստանի խնդիր
չէ: Բայց սխալ կինի, եթե ՀՀ-
միջանքի սփյուռքյան դրցես
մեջ, մանավանդ երկրորդ դար
լամենքի գաղափարը. այն կարու
է միայն խորհրդակցական մաս
մին լինել, ոչ ավել, որի անդամ
ներն էլ դեմք է ամեն տարի կա
երկու տարին մեկ փոխվեն: Դա
դեմք է լինի նոր արյուն, նոր գա
ղափարներ, նոր էներգիա
նողաս Յայաստանի:

-Պարոն Շահինյան, նույնական է որ դուք պատճենաբառ եք և պատճենաբառ եք այս գույցը մեջ մասնաւոր է աշխատավորությունը և ազգային պատճենաբառը պատճենաբառ է այս գույցը մեջ:

-Urw ማዕድልዎን ዘመን ከር, ነገር ጥሩ
በኩስ በአጭጥቃዋና ሆኖም ከር, ከርም ውስጥ
የሁኔታ ከተለውን ሁሉም ከር. ነገር ከፍ

Իհանուր սակարիակը ստավոր, գրտական, ի վեցոյ հասարակական բնագավառներում:

Ապրանքը է ուր ու կես ժամ
աշխատանք՝ ամեն օր, ոչ առա-
վոյցան 10-ին գալ ու չորսին
գնալ: Նոր Հայաստանի կարգա-
խոսը դեմք է լինի ԱՇԽԱՏԵԼ-
ԻԿ դրա ձեւի ու փիլիստիայու-
թյան դատավանանառուն դեմք է
լինի կառավարությունը, իսկ աս-
նող ուժը դեմք է լինի խորհրդա-
րանը, որովհետեւ նա է ժողովուր-
դը, ազգը ներկայացնում: Միայն
խելացի, տեական, երկարաւունչ
աշխատանքով կարող եմ հասնել
մեր նորաւակին:

Վանից Հոլանդիա հասած առաջին հայի՝ Կուրտ Սերմաքիուսի պոկի Մասիս

ԱՆԱՀԻՏ ՇՈՎՍԵՓՅԱՆ, Մասրիխս

Նաեւ, որ հյուսիսային Սիրիայում (Ասորինում) կանգնեցրած զույգ առյուծները իր խորհրդանութեան Արքիցի դեմ տարած ենթադրյալ հայթանակը, մինչդեռ Աշ-Ծուրի թագավորը դրանք կանգնեցրել է՝ սաստելու համար շարունակ աղյուսամբող արամեական ցեղերին, որոնք աղյուս էին Մայրիների լեռներում (Լիբանանում): Ինչ վերաբերում է Դեհոկի բարակորդին, աղյա այստեղ, ինչպես ասացի, Ծամաշ-հլուհն սղասում է խայտառակ նվասացում:

Մինչ ասուրագետները իներցիայի ուժով տարփողում էին, իբր Շամած-հյում Երրորդ բարեկոթողն է կանգնեցրել Դեհոկի շրջանում՝ Արգիշտի դեմ տարած իր հաղթության առքիվ, նշանավոր իրանագետ եւ հնագետ Ֆ.Ֆորրեր հանդիս Եկապ Արգիշտի արքայի աներեւակայելի սիրանիք հաստատող վարկածով։ «Անհավանական չէ, որ այդ արձանագրությունը ոչ թե ասորեսանյան որուել թագավորի, այլ հենց Արգիշտիին է դասկանում, որը իրամայել է այն կանգնեցնել իր նվաճած ասու-

Ավելի ուշ, Լեհման-Հառլեմը թու նի նոր դժվարին գիտաւու ձեռնարկեց՝ բացահայտելու այս վիճելի բարակորողի վերաբերյալ այլ նանրանքաններ. «Երկրորդ անգամ Մոսովում իմ գՏնված ժամանակ ես ձեռք բերեցի արձանագրության մի բեկոր, որին վրա առաջին իսկ հանդիման ժամանակ սեւեռվել էր իմ ուսադրությունը: Դա 20 սմ հաստությամբ սեւ-նմխրագորչն, կարծր, (սեղագործ գործածվող) դիորիշ բարի սորին ազակող-նյան հասվածի մի բեկոր էր՝ նոր ասուրական նուրբ սեղագործ նշաններով, որին դրույնված էր Ar-gis-tu-(ս (հնա՞ Արգիչի) անունը եւ մենք դրան առանձնահատուկ կարեւորություն և վեցին. Ակզրից եւեթ աչի զարնեց, ոո խոսք Արգիչի լ-ի մասին է եւ դա հաստատվեց հետագա վերծանունով. արձանագրությունը հետարքություն առաջ բերեց նաեւ նրա ասուրեսանցի ժամանակակցի՝ Սալմանասսար IV-ի (Չամիրամի թոռան) մկանամբ: Խոսք վերաբերում է ծանր կորուսներով յի ճակատամարտ-

Դրամ էր Շամաշ-հլում: Վկայություններ կային, որ թեկորդ գՏԱ-վել էր Դեհոկի ցրանում, որը Մսուլում խոսակցական լեզվում կրչվում էր Կոյլան:

Սի ուրիշ ֆրագմենս էլ նովս
նյութից եւ ննան սեղագերով,
բայց այլ տեսակի, բան մեր ձեռ-
փին եղածը եւ հետեւաբար ոչ
նովսակի, բայց շատ հավա-
նական է դրան դասկանող, տե-
ղացիները, ըստ նրանց վկայու-
թյան, տեսել են Շեփովի շօս-
կայիում։ Կա հետազայում հաս-
տացին եւ ամերիկյան միսիո-
ներներ...»։

Ահա թե ինչու գերմանացի ու-
րաւսագետ վերսին դնդում է իր
նախակին Եղակացությունը, թե
Դեհուկից հետո «միայն Սալբա-
յա մեղ միջանցին էր մնում վեր-
ջին դաշտանունակ խոշջնոր-
քը Նիմվեի հյուսիսում ընդուեն
կանից եկող հարցակումների:
Եթե Սալմանասար IV-ի եւ Ար-
գիսի լ-ի միջեւ Եղած ճակատա-
մարտեր այս տեղանից ցցակայ-
ում են մղվել, առա Նիմվեն
լուրջ սպառնալիի տակ է Եղել,
իսկ Ասորեստանի գոյությունը՝
Կամազված»:

Յավալի է, որ մեր ժամանակակից ճամանակեցները որեւէ կողմնադրան աղբյուր հիմք ընդունելով բացաձակ լրատվաճառն անանում Լեհման-Հառլութիշ խիզախ հանձնառությունը եւ այս բացահայտումները:

Այս անենից զայ դեմք է ընտգենմ, որ Խորխորյան տարեգործության 9-րդ տարվա արձանագործության մեջ եւ նրա դրամիկատում Արգիչսի արքան իննին է բառացի հայունում Ազրեսանի նոված տարածքը հասնելու մասին, որով կողմնակիորեն հաստառում է Դեհոկի բարակոթողի իրողությունը՝ «Խալիդի Վեհությանը եւ Տիգրանի լամա Երևանը»:

ևս սպազմ Սասա Երիդը, սպազմեցի Իրկիունի Երկիրը, հասած մինչեւ Ասորեսանի Ազանի Երկիրը (KUR/Algani»): **Ի.Ս.Դակոնովը** Ազանի բառը բացարկում է «սահման» (Ասորեսանի), որ ըստ իս միանգամայն սխալ է, քանի որ Արգիչին, ինչ դեռ ասվեց, Ասորեսանում նվաճած տարածում՝ Դեհոկ բնակավայրի բարձունքին երկանգնեցրել Երկեզվան բար-

Կոթողը: Լեհանան-Դատուցի հետո սելյալ հաղորդումը ես հակադարձ վում է «սահման» ինասին «Malthai բառը արամեերեն է ասորիները (Syrer) այն գրու եւ սովորաբար Ma alltha ձեւով (ինձա՝ միջանց, մուտք)»։ Ուրեմն իսկապես, KUR/Algani տեղանք (-ni ուրարտեն վերջածանցու Դեհուից դեմի Նինվե տանը՝ Malthai լեհանցին է կամ ներ միջանցի, Նինվեից ոչ հեռու բուն Ասորեսանի տարածում է ոչ թե «Ասորեսանի սահման»։ Թերեւ դեսէ է ենթադրել Malthai եւ (M)Algani տեղանունների նույնացման մասին։

Այս ամենին անտեղյակ Գրեյ սոնը, հակառակ դարասկզբից բացահայտված դատմական իրողության, դարավերջին էլ շարունակում է Հանճի-իլուին վերագրել Ուրարտուից աւս հեռու Նինվեի մոնտերում, Արգիշտի I-ի կանգնեցրած Երկլեզզյան անեւ թեակայելի կոթողը, որի վրա Ուրարտուի արքան ուրարտեն եւ դարձված Ասորեսանի լեզվու ազդարարում է իր հաղթանակը։ Սակայն Գրեյսոնը ոչ միայն տե-

հետազոտողներ Ֆորերի եւ մասավանդ՝ Լեհման-Դաուլց վկայություններին, այլ նույնապահ անհրագեկ է նաև Սորբոն նշանավոր հայազգի դրոֆեսուր Նիկողայոս Աղոնցի ֆրանսերեա «Հայաստանի դատմությանը» որում մանրանասն անդրադարձ կա Արգիչի Ի-ի եւ Կոռեստան թագավոր Սալմանասար IV- ռազմական կատարի բախումներին։ Կանադայի Կվերեկ նաև հանգի ժողովուրդը ֆրանսիայուն է եւ այս դատձառով անգերենի հետ միասին ֆրանսերեն եւս հռչակված է Կանադայի դեմքական լեզու, ուստի արդու ուրարտացես Գրեյոնը դարտավոր էր ի մոտ ծանոր լինել Աղոնցի ֆրանսերեն աշխատությանը, ու դեսպի դրա հրատարակումին (1942 թ.) ավելի բան կես դա-

հետ բոլց չսար դասմակա փաստի խեղաքյուրում եւ Ուրարտուի հաղթական արքայի ներկայացներ դարձվողի դերու թեեւ գրում եմ «Դարտավոր էր» բայց, խոզի մտու սասած, ի՞ն կարելի է դահանջել կանադա ցի գիտնականից, եթե վաստա կաւաս Արդունի հայրենինի ծանոթ էն նրա ստեղծած կոք

Դաշտում կազմակերպվել է գրքի նային աշխատությանը, նույնականացնելու հայեցակարգությամբ (1972, 2009 թթ.):

շուրջ ծագած բանավեճին եւ ծանրակշռ տևակետն է հայսնա այս առթիվ. «Ասորեսամի մարդարարակի հյուսիսում գտնվում է Դեհուկ գյուղում հայսնաբերւութեան արձանագրության մի թեկոր, ու վրա հիշատակված են Արգիշտի Համաշիլուի եւ Մուշալիմ-Սուլթանի անունները: Խոսքը, առ շուրջ, Ուրարտուի եւ Ասորեսամ միջեւ զինված բախման մասին է: Համաշիլուն թուրքան էր, ասորեսանյան «զինավոր հրամանատարը» .../: Նա, այսպիս կրվում է Ուրարտուի թագավորութեան ոչ թե Հայաստանի լեռնա րում, այլ Ասորեսամի մայրաքանակից 100 կիլոմետր հեռու գտնվող Դեհուկում: Պետությունը [Ականք ումի Ասորեսամը] լուսա սղանալիքի ներք էր»: Մի առ տեղ իր գրում Արդնցը դաշյան անդրադառնում է Դեհուկին. «Դեհուկ նաեւ այն արշավանքը, ու մասին Դեհուկում հայսնաբերւութեան մի նոր վկայություն, - ասոր նակում է Արդնցը՝ այս անգամ ցուց տալով հակառակ ուղղություն՝ այդ քնակավայրի հետև վորությունը Ուրարտուից, - Դեհու

գալիք ազլու, «Կուրպից ոչ ունից
գտնվող Թիլլե խալախի: Անուս-
այդ դաշտառով է, որ նա հիշու-
ակվում է Շամաշիլուի կողմից:
Շամաշիլում ասուրական բա-
նակի գլխավոր հրանանատա-
եր, որ դաշտարազնական գրծ-
դություններ եր վարում ուրարտ-
ցի նպազող Արգիշտի դեմ: Զա-
նի որ Մուշալիմ-Նինուրտան հ-
ւատակված է որդես 766 թվականին
կանի Էտոնիմ (անվանադիր), ո-
րեմն, տրամարանական է, որ Ան-
խուժումը կատարվել է այդ ժ-
մանակը»:

Ընորհակալություն Ադրնցից
այս կարեւոր ժեղենություններ
համար: Բայց Sartenu (փե-
խարքա - Ա.Ս.) տիտղոսը կրու-
թարձ դաշտունյան կարող է նույն
տեղ Տիգրիսի զովասուն ափին:
այն թե՛ծ ճակատամարտի ժամինին
երբ Վտանգված էր Ասորեստանը,
եւ նրա մայրաքաղաքի ճակատա-
գիրը, - իհարկե, ոյ:

Եվ դարձյալ Օրան ովեր Դ
հոկի փառակրթող Վերագրում է
Շամշ-իլուի փառին, դրանց
իսկ տօջանցում են այն դարպան
նակ հարցը, թե ինչո՞ւ է բեկու¹
վրա առաջինը Աստուի լեզվու
դրումված Argištu (Արգիշտի) և

Նունը - որովհետեւ դա հաղթողի անունն է, եւ ոչ մի կասկած չկարող լինել, որ այդ բեկորը եւ ամբողջ կոթողը կանգնեցրել է իմքը՝ առանազորության վրա առաջինը հիշատակված Արգիչը արթան իր հաղթության առթիվ եւ ուժեմն Արգիչին, իր անունիցին հետո, կոթողի վրա դրուեմել թշնամի երկրի այն երկու զորակարների անունները, որոնց իմքը դարսնության է նաևն եւ առաջինը մղած թեժ ճակատամարտում: Ի գիտություն Գրեյսոնի եւ մյուսների՝ անհնար է, որ հաղթանակած Շամաշ-իլուն իրենց առաջ թռյվ տար նույն դարսված թշնամու անունը - այդպիսին է բոլոր առանազորությունների կանոնակարգը ինը դարերից ի վեր:

Այսօր, երբ Աղրթեցանի նախագահ Ալիեւը բազմիցս հայտարարում է, թե ոչ միայն Արցախը, այլև Երեւանն ու Զանգեզուրն են դաշկանում Աղրթեցանին, թվում է, թե այս հինգությանը դեմք է առիթ տալու համար 2800-ամյակը կասկածի տակ առնող Գրելյանին անզիւրեն եւ հայերեն գրած իր հոդվածներում փոխանակ Արգիշտի Լ-ի ստահող դարսությունները տարածելու, գոնեստեկ անգամ հիեցեցնել Ուրաքանչի հզոր արքա Արգիշտի Լ-ի հետ ու առաջարկ խնսոր. «Ես իմանեցի Երեսունին խաղաք՝ Քիայսին Երկրի հզորության եւ քենամի Երկրեւ քիչ աստիճան խանակ»:

Ի՞սկ ամսաւոր հասկու՞»:
Ավարտելով, կուգեի հայսներ-
որ լուրջ բացահայտումներ ու
նեմ Արգիշտի Լի Խորխուրդա-
սարեգործոյան Վերաբերյալ
Բայց ինձ հյուրընկալած թերթի
հարգարժան գլխավոր խմբա-
գիրը Եւան է անում այլևս ա-
վարտի ասելիխ, եւ ուրեմն՝ այս
մասին հաջորդ դասին:

Դրա պահանջման է կրթատումներով, ամբողջական հոդվածը, ինչպես նաև ծանոթագրությունները՝ azg.am կայքում:

